

Rapport 2017:1

Nationella minoritetsutbildningar 2014–2016

Universitets- och
högskolerådet

www.uhr.se

Nationella minoritetsutbildningar 2014–2016

Universitets- och
högskolerådet

Nationella minoritetsutbildningar 2014–2016

UHR:s rapportserie 2017:1, Universitets- och högskolerådet, februari 2017

Text: Avdelningen för analys, främjande och tillträdesfrågor, Carina Hellgren,
Annika Ghafoori, Peter Barck-Holst

Grafisk form: Alexander Florencio, Omslagsfoto: Eva Dalin

Tryck: E-Print, Stockholm, februari 2017

ISBN 978-91-7561-042-9

För mer information om myndigheten och våra publikationer, se **www.uhr.se**.

Innehåll

Sammanfattning	5
Summary	6
Bakgrund	8
Sverige har fem erkända nationella minoriteter	8
Fyra lärosäten har ett nationellt ansvar	8
UHR:s uppdrag	9
Vad gör UHR?	10
Utbildningar i de nationella minoriteternas språk och kultur 2014–2016	11
Flest utbildningar inom minoritetsspråk ges på finska	11
Få utbildningar i jiddisch och judaistik	13
Utbildning i samiska språk och samisk kultur ges som kurser på distans	14
Större efterfrågan än utbud av nybörjarkurser i meänkieli	15
Enstaka försök med utbildningar i romani chib och romsk kultur	16
Trots insatser är utbildnings-kedjan inte komplett	18
Flest utbildningar ges inom finska vilket kan bero på att det är den enskilt största gruppen	18
Få utbildningar i jiddisch och judaistik kan bero på att gruppen är relativt liten och på konkurrens från hebreiska	18
Många distansutbildningar i samiska språk och samisk kultur, men få söker ämneslärarutbildning	19
Stort intresse för kurser i meänkieli, men det saknas ämneslärarprogram	19
Det saknas ämneslärarprogramprogram i romani chib och kurser i romsk kultur	19
Könsfördelningen bland sökande är något mindre skev än för högre utbildning generellt och för språkutbildningar totalt sett	20
Slutord	20
Vad säger de nationella minoriteterna själva?	21
Bilaga A. Definition av viktiga begrepp	22
Nationell antagningsomgång	22
Program	22
Kurs	22
Behöriga sökande	23
Antagna	23
Reservplacerade	23
Första urvalet	23
Andra urvalet	23
Registrerade studenter	23
Bilaga B. Statistik över utbildningar per lärosäte	24
Bilaga C. Vad säger lagen?	42
Nationella minoriteters rättigheter i europeisk lagstiftning	42
Nationella minoriteters och minoritetsspråks skydd i svensk lag och förordning	42
Sverige kritiserar återkommande för bristande efterlevnad	43
Bilaga D. UHR:s antagningsstatistik	44

Sammanfattning

Universitets- och högskolerådets (UHR:s) genomgång av de nationella minoritetsutbildningar som ges i Sverige visar att det fortfarande saknas utbildningar och sökande i tillräcklig utsträckning för ett sammanhängande utbildningssystem för nationella minoriteter inom högre utbildning. Detta leder bland annat till brist på behöriga lärare i nationella minoritetsspråk inom grund- och gymnasieskola.

Att flest utbildningar ges i finska beror sannolikt på att det är den enskilt största minoritetsgruppen. Däremot är det få sökande till ämneslärarutbildning i finska, undantaget sökande från Finland, som hittills har haft större chans att antas i Sverige.

Få utbildningar ges i jiddisch och judaistik vilket kan bero på att minoritetsgruppen är relativt liten och att studenter väljer att läsa hebreiska istället för jiddisch.

Däremot ges relativt många distansutbildningar i samiskt språk och kultur, men få söker de ämneslärarutbildningar som ges.

Det finns ett stort intresse för kurser i meänkieli vilken kan vara ett tecken på en ökad revitalisering av språket. Däremot saknas det fortfarande ämneslärarprogram.

Fortfarande saknas lärarutbildning i romani chib och kurser i romsk kultur. Uppdragsutbildningar för lärare används för att temporärt lösa bristen på utbildade lärare.

Könsfördelningen bland sökande till utbildningar i nationella minoriteters språk och kultur är något mindre skev än för högre utbildning generellt i Sverige och för sökande till utbildningar i språk på högskolenivå.

UHR konstaterar att det är långt kvar till en komplett utbildningskedja för de nationella minoritetsspråken och en fullständig efterlevnad av minoritetspolitiken. Denna bild bekräftas även av Länsstyrelsens, Sametingets och Europeiska rådets uppföljning av hur Sverige efterlever minoritetspolitiken samt de synpunkter som framkom under samråden 2016 med de nationella minoriteterna och skolmyndigheterna.

Summary

There are five recognised national minorities in Sweden – Jews, Roma, Swedish Finns, Tornedalers, and Sami (who are also recognised as an indigenous people).¹ These groups speak the minority languages Yiddish, Romani Chib, Finnish, Meänkieli and Sami.

The Swedish national minorities comprise almost 10 per cent of the Swedish population and have been in Sweden for a very long time. Swedish Finns are the largest group, estimated at 450,000-600,000. There are about 25,000–30,000 Sami, 50,000 Tornedalers, 50,000-100,000 Roma and 20,000–25,000 Jews.²

What these groups have in common, and which is why they are considered national minorities in Sweden, is that each group has:³

- an express affinity and a non-dominant position in society,
- a religious, linguistic, traditional, and/or cultural affinity,
- a will and desire to retain its identity,
- historic or long-term links with Sweden.

The Swedish Council for Higher Education (UHR) has reviewed the courses and programmes offered in Sweden for national minorities. This showed that there are still not enough courses and programmes, nor enough applicants, for there to be a comprehensive higher education system for Swedish national minorities. One of the results of this is a lack of certified teachers in national minority languages in primary and secondary schools.

The reason more courses and programmes are offered in Finnish is probably because it is the single largest minority group. However, there are few applicants for upper-secondary teacher training in Finnish, excluding applicants from Finland, who have so far had a greater chance of admission in Sweden.

Few courses and programmes are offered in Yiddish and Judaism Studies, which may be because this minority group is relatively small and that students choose to study Hebrew rather than Yiddish.

-
1. “The Sami are an indigenous people and have lived in Sweden since ancient times.” The UN Declaration on the Rights of Indigenous Peoples states that they have the “right to establish and control their educational systems and institutions providing education in their own languages, in a manner appropriate to their cultural methods of teaching and learning.” The Sami’s status as an indigenous people is also stated in the Swedish Instrument of Government from 2011, Chapter 1 Section 2, and *Nationella minoriteters rättigheter – en handbok för kommuner, landsting och regioner* (The Rights of National Minorities – a handbook for municipalities, county councils and regions), Stockholm County Administrative Board and the Sami Parliament, pages 8 and 11, 2011.
 2. *Nationella minoriteter* (National Minorities), Stockholm County Administrative Board and the Sami Parliament, map 2016.
 3. The Swedish National Minorities Bill (prop. 1998/99:143) page 11

However, a relatively large number of distance courses and programmes are offered in Sami language and culture, but there are few applicants for the upper-secondary teacher training programmes.

There is also a great deal of interest in courses in Meänkieli, which may be an indication of the language's increasing revitalisation. However, there is still no upper-secondary teacher training programme.

Nor is there any teacher training in Romany Chib or courses in Roma culture. Contract education courses for teachers are being used to temporarily deal with the lack of trained teachers.

The gender distribution of applicants to courses and programmes in national minority languages and cultures is somewhat less imbalanced than for Swedish higher education in general and for applicants to higher education courses and programmes in languages.

UHR has established that there is a long way to go before a complete educational chain is achieved in the national minority languages and there is full compliance with the minority policy. This view is also confirmed by the review conducted by county administrative boards, the Sami Parliament and the Council of Europe, concerning how Sweden fulfils its minority policy, as well as the opinions that became apparent during the 2016 consultations with the national minorities and school authorities.

Bakgrund

Sverige har fem erkända nationella minoriteter

I Sverige finns fem erkända nationella minoriteter – judar, romer, sverigefinnar, tornedalingar och samer (som även har ställning som urfolk).⁴ Dessa grupper talar minoritetsspråken jiddisch, romani chib, finska, meänkieli och samiska.

De nationella minoriteterna utgör nästan 10 procent av Sveriges befolkning och har funnits i Sverige under mycket lång tid. Sverigefinnarna är den största gruppen och utgör uppskattningsvis 450 000–600 000. Det finns cirka 25 000–30 000 samer, 50 000 tornedalingar, 50 000–100 000 romer och 20 000–25 000 judar.⁵

Det som förenar dessa fem grupper och som gör att de räknas som nationella minoriteter i Sverige är att varje grupp har;⁶

- en uttalad samhörighet och en icke dominerande ställning i samhället,
- en religiös, språklig, traditionell och/eller kulturell tillhörighet,
- en vilja och en strävan att behålla sin identitet,
- historiska eller långvariga band med Sverige.

Fyra lärosäten har ett nationellt ansvar

Uppdrag att ge utbildning i nationella minoritetsspråk

Södertörns högskola⁷, Umeå universitet⁸, Stockholms universitet⁹ och Lunds universitet¹⁰ har i uppdrag att ge utbildning i nationella minoritetsspråk enligt följande: Södertörns högskola ansvarar för romani chib, Umeå universitet för samiska och meänkieli, Stockholms universitet för finska och Lunds universitet för jiddisch.

4. "Samererna är ett urfolk och har levt i som nu är Sverige sedan urminnes tider." Enligt FN:s urfolksdeklaration har de "...rätt till eget språk och utbildning i sin egen kultur och på sitt eget språk, rätt att delta i beslutsfattande som berör deras rättigheter och rätt att utveckla sina egna beslutsfattande institutioner." Samernas särställning som urfolk skrivs även fram i den svenska regeringsformen från 2011, 1 kapitlet 2 §, Nationella minoriteters rättigheter – en handbok för kommuner, landsting och regioner, Länsstyrelsen i Stockholm och Sametinget, sidan 8 och 11, 2011.

5. Nationella minoriteter, Länsstyrelsen i Stockholms län och Sametinget, karta 2016.

6. Propositionen Nationella minoriteter i Sverige (prop. 1998/99:143) sidan 11

7. www.esv.se/statsliggaren/regleringsbrev/?RBID=17243

8. www.esv.se/statsliggaren/regleringsbrev/?RBID=17238

9. www.esv.se/statsliggaren/regleringsbrev/?RBID=17237

10. www.esv.se/statsliggaren/regleringsbrev/?RBID=17235

Nationella uppdrag om ämneslärarutbildningar¹¹

2013 fick Stockholms universitet ett särskilt nationellt uppdrag att bygga upp och utveckla ämneslärarutbildning i finska och meänkieli. Samma år fick universitetet examenstillstånd för ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 i finska som modersmål.

Södertörns högskola fick 2013 ett särskilt nationellt uppdrag att bygga upp och utveckla ämneslärarutbildning i romani chib.

Samma år fick Umeå universitet motsvarande uppdrag för ämneslärarutbildning i samiska. Universitetet har sedan 2014 examenstillstånd för ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 och med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i samiska som modersmål.

Under 2016 flyttade ansvaret för att bygga upp och utveckla ämneslärarutbildning i meänkieli från Stockholms universitet till Umeå universitet.

UHR:s uppdrag

Arbetet med de minoritetspolitiska målen är en del av UHR:s främjandeuppdrag vilket beskrivs i regeringens regleringsbrev för myndigheten på följande sätt;

12 § Myndigheten ska

1. stimulera intresset för högskoleutbildning, och
2. främja breddad rekrytering till högskolan.

13 § Myndigheten ska inom högskolan motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.¹²

Enligt myndighetens regleringsbrev ska UHR följa upp, analysera och redovisa sina internt och externt riktade insatser utifrån minoritetspolitikens mål i enlighet med vad som framförs i propositionen Från erkännande till egenmakt (prop. 2008/09:158, bet. 2008/09:KU23, rskr. 2008/09:272). Myndigheten redovisade uppdraget i årsredovisningen för 2016.¹³ Från och med 2017 redovisar UHR åter (liksom 2013–2015) till Länsstyrelsen i Stockholms län och Sametinget.¹⁴

-
11. budgetpropositionen för 2017: s.80, 360, www.regeringen.se/4a6b95/contentassets/e926a751d9eb4c978c4d892c659ebc8e/utgiftsomrade-16-utbildning-och-universitetsforskning
 12. Förordning med instruktion för Universitets- och högskolerådet, SFS 2012:811
 13. Regleringsbrev för budgetåret 2016 avseende Universitets- och högskolerådet, regeringsbeslut III:37, U2015/05895/SAM (delvis) U2015/05986/UH
 14. Regleringsbrev för budgetåret 2017 avseende Universitets- och högskolerådet, regeringsbeslut III:2, U2016/05494/135, U2016/05632/UH

Vad gör UHR?

UHR deltar sedan 2013 i årliga samråd med de nationella minoriteterna tillsammans med övriga skolmyndigheter¹⁵ och tillhandahåller även information på nationella minoritetsspråk och dess varieteter på myndighetens webbplatser studera.nu och uhr.se. Sedan 2015 publicerar UHR en årlig statistikrapport om utbildningar som berör nationella minoriteter i Sverige.

Under 2016 har UHR tagit fram fem kortfilmer på de nationella minoritetsspråken meänkieli, finska och samiska (lule-, syd- och nordsamiska) för sociala medier. Filmerna är textade på svenska och respektive nationellt minoritetsspråk och kommer succesivt att finnas tillgängliga på Youtube (även via länkar på webbplatser studera.nu och uhr.se) från februari 2017. Syftet med insatsen är att uppmärksamma och sprida kunskap om nationella minoriteter i Sverige, bidra till att språken hålls levande och inspirera till högskolestudier.

Tack till Torbjörn Lindquist, Fredrik Lindström och Eva Holmestig som deltagit i arbetet med att ta fram denna rapport.

15. Universitetskanslersämbetet, Skolverket, Specialpedagogiska skolmyndigheten och Skolinspektionen.

Utbildningar i de nationella minoriteternas språk och kultur 2014–2016

Den här rapporten innehåller statistik för de utbildningar, både kurser och program, i de nationella minoriteternas språk och kultur samt ämneslärarprogram med inriktning mot nationella minoritetsspråk som ges inom högskolan, både ordinarie utbildningsutbud och tillfälliga uppdragsutbildningar. De utbildningar som ges beskriver vi i det här avsnittet separat för varje nationell minoritet.

Det ges alltid fler utbildningar på universitet och högskolor med start på höstterminerna än på vårterminerna. Det gäller särskilt programutbildningar som sträcker sig över flera år. Vissa utbildningar ges som campusutbildningar¹⁶ och andra som distansutbildningar¹⁷, med eller utan fysiska träffar. Definition av övriga viktiga begrepp som är centrala för förståelsen av den antagningsstatistik som presenteras i rapporten ges i bilaga A.

Rapportens tabellbilaga B innehåller uppgifter om antal utbildningar, behöriga sökande, antagna och reservplacerade sökande efter andra urvalet för perioden 2014-2016, för varje lärosäte. Denna antagningsstatistik är baserad på data som finns i UHR:s statistikdatabas och som förts över från antagningssystemet.

Uppgifter om antal registrerade studenter vid utbildningarna har samlats in från lärosätena. Vi vill uppmärksamma läsaren på att antalet registrerade studenter inte alltid stämmer överens med antalet antagna i antagningsstatistiken, vilket till exempel kan bero på att nya sökande antagits lokalt av lärosätet vid terminsstart och detta kan innebära att antalet registrerade är fler än antalet antagna.

Om du vill veta mer om lagstiftning som berör nationella minoriteters rättigheter så hittar du information om detta i bilaga C. I bilaga D beskrivs UHR:s process för att ta fram antagningsstatistik.

Flest utbildningar inom minoritetsspråk ges på finska

Av de fem nationella minoritetsspråken ges flest utbildningar på finska. Under 2016 var det Stockholms universitet, Uppsala universitet och Umeå universitet som tillsammans gav 35 kurser i olika finska språk eller finsk

16. Med campusutbildningar avses utbildningar vars undervisning ges vid fysiska träffar på lärosätets campusområde.

17. Distansutbildningar definieras som utbildningar där lärare och student i huvudsak är åtskilda i tid och rum, Universitetskanslersämbetets årsredovisning, ÅR UKÅ W16:10.s.32.

kultur (se tabell 1 nedan). Det var något fler än 2015 då 32 kurser gavs och 2014 då 32 kurser gavs. Programutbildningar anordnades bara med start på hösten, och i ett betydligt mindre antal än kurser.

Att det finns många fler utbildningar att söka som startar på hösten märks i att antalet behöriga sökande till utbildningar i finska är mångdubbelt fler (se tabell 1 nedan). Vid antagning till utbildningar med start på hösten, är det till skillnad från våren, många som inte antas till de utbildningar de sökt utan blir reservplacerade.

Till utbildningar med start på hösten 2016 sökte 168 personer utbildningar i finska, men blev reservplacerade. När studierna påbörjas registrerar studenterna sig på den utbildning som de antagits.

Vid Stockholms universitet, våren 2016, var 24 kvinnor och 3 män registrerade på utbildningar i finska språk och kultur. Hösten 2016 var 74 kvinnor och 29 män registrerade. Motsvarande antal vid Umeå universitet, våren 2016 var 31 kvinnor och 11 män och hösten 2016, 49 kvinnor och 13 män. Vid Uppsala universitet, våren 2016 var 8 kvinnor och 4 män registrerade på utbildningar i finska språk och kultur och hösten 2016 var 36 kvinnor och 22 män registrerade.

Tabell 1. Sammanställning av utbildningar i finska språk och kultur vår- och höstterminerna 2014–2016

Terminer	VT 2014	VT 2015	VT 2016	HT 2014	HT 2015	HT 2016
Antal kurser	11	11	12	21	21	23
Antal program	0	0	0	4	6	3
Antal behöriga sökande	97	85	125	804	1033	726
Antal antagna	79	74	38	303	434	247
Antal reservplacerade	0	0	31	186	239	168

Många utbildningar i finska är regelrätta språkutbildningar (se tabell 1–3 i bilaga B). Det handlar om utbildningar i grammatik och muntlig kommunikation, finska som främmande språk, finsk-ugriska språk samt nufinska med språkövningar. Utöver språkutbildningar ger de utbildningar i finsk kultur och finskt samhälle, sverigefinnarnas kultur och historia samt kandidatprogram i global management med inriktning mot finska.

Lärosätena har lagt upp utbildningarna på olika sätt. Stockholms universitet ger få utbildningar i finska som distansutbildningar, de ger merparten som campusutbildningar (se tabell 1 i bilaga B). Umeå universitet (se tabell 2 i bilaga B) och Uppsala universitet (se tabell 3 i bilaga B) ger få utbildningar som campusutbildningar, de ger övriga utbildningar som distansutbildningar.

Få söker och antas till ämneslärarutbildning i finska som modersmål för årskurs 7–9

Sedan höstterminen 2014 erbjuder Stockholms universitet ett ämneslärarprogram med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9, med finska som modersmål i kombination med ämnet engelska. Universitetet har erbj-

dit ämneslärarprogram under hela perioden 2014–2016 trots att få personer sökt och antagits till respektive antagningsomgång (se tabell 1 i bilaga B). Tre kvinnor och en man är nyregistrerade på lärarutbildningen hösten 2016.

Flertalet av de som antagits till programmet saknar svenskt personnummer, vilket innebär att de har ett annat medborgarskap, inte bor i Sverige när de söker utbildningen, utan flyttar till Sverige för att läsa utbildningen.

Inga lärosäten erbjuder lärarutbildningar med inriktning mot grundskolans lägre stadier eller gymnasieskolan.

Få utbildningar i jiddisch och judaistik

Utbildningar i jiddisch och judaistik är betydligt färre än utbildningar i finska (tabell 2 och 3 nedan). Lunds universitet ger samtliga utbildningar i jiddisch och i judaistik, förutom en utbildning i judaistik som Uppsala som universitet ger.

Utbildningar i jiddisch ges som kurser

Utbildningarna i jiddisch ges bara som kurser och är ungefär lika många på våren som på hösten (tabell 2 nedan). Hur många som söker varierar mellan de olika antagningsomgångarna. Det finns inga reservplacerade, vilket tyder på att de som har velat läsa just jiddischutbildningar har kommit in på dem.

När studierna påbörjas registrerar sig studenterna på den utbildning som de antagits till. Vid Lunds universitet, våren 2016, var två kvinnor och sju män registrerade för utbildningar i jiddisch, hösten 2016 var 13 kvinnor och 13 män registrerade. Vid Uppsala universitet var det tre kvinnor och sex män som registrerade sig på utbildningar i jiddisch hösten 2016.

Tabell 2. Sammanställning av utbildningar i jiddisch vår- och höstterminerna 2014–2016

Terminer	VT 2014	VT 2015	VT 2016	HT 2014	HT 2015	HT 2016
Kurser	3	3	1	3	2	4
Program	0	0	0	0	0	0
Antal behöriga sökande	35	14	9	54	0	36
Antal antagna	19	12	7	30	0	20
Antal reservplacerade	0	0	0	0	0	0

Utbildningar i jiddisch ges i form av utbildningar i språk och litteratur samt utbildningar som judiska kulturella reaktioner på förintelsen (se tabell 4 i bilaga B). Hälften av utbildningarna är campusutbildningar och den andra hälften distansutbildningar.

Judaistik vanligare än jiddisch

Utbildningar i judaistik är betydligt fler än utbildningar i jiddisch vid Lunds universitet och flertalet av dessa utbildningar ges på hösten (se tabell 3). Utbildningar i judaistik ges bara som kurser (se tabell 5–6 i bilaga B).

Utbildningarna har många sökande, men få reservplacerade (tabell 3 nedan). Det tyder på att de flesta av de som har velat läsa utbildningarna i judaistik har kommit in på dem. Antalet behöriga sökande och antagna har minskat för varje år under perioden 2014–2016.

När studierna påbörjas registrerar sig studenterna på den utbildning som de antagits till. Våren 2016 var 40 kvinnor och 25 män registrerade för utbildningar i judaistik och hösten 2016 var 14 kvinnor och 10 män registrerade, vid Lunds universitet.

Tabell 3. Sammanställning av utbildningar i judaistik vår- och höstterminerna 2014–2016

Terminer	VT 2014	VT 2015	VT 2016	HT 2014	HT 2015	HT 2016
Kurser	3	4	10	10	4	8
Program	0	0	0	0	0	0
Antal behöriga sökande	159	99	118	157	125	110
Antal antagna	97	60	69	87	58	53
Antal reservplacerade	0	3	0	0	0	6

Utbildningar i judaistik är utbildningar om judendom som levd religion, judisk historia och kultur, klassiska judiska texter, judisk mystik, sionism, judisk humor och kulturell identitet samt Auschwitz – perspektiv på förintelsen (se tabell 5–6 i bilaga B).

Ingen ämneslärarutbildning i jiddisch

Lunds universitet ger ingen ämneslärarutbildning i jiddisch.

Utbildning i samiska språk och samisk kultur ges som kurser på distans

Under 2016 gav Uppsala universitet och Umeå universitet tillsammans 18 kurser i samiska språk eller kultur (se tabell 4). 2015 gav de 17 kurser i samiska språk eller kultur och 2014 gav de 11 kurser. Lärosätena ger betydligt fler utbildningar i samiska språk och kultur som startar på hösten än på våren.

Lärosätena erbjuder inga programutbildningar, endast kurser på distans. Ett litet antal sökande blev reservplacerade, vilket tyder på att ett mindre antal sökande inte kommit in på de utbildningar i samiska språk och samisk kultur som de sökt.

Mellan 2014–2015 minskade antalet behöriga sökande och antagna, för att därefter öka 2016.

Tabell 4. Sammanställning av utbildningar i samiska språk och kultur vår- och höstterminerna 2014-2016

Terminer	VT 2014	VT 2015	VT 2016	HT 2014	HT 2015	HT 2016
Kurser	4	5	4	7	12	14
Program	0	0	0	0	0	0
Antal behöriga sökande	96	101	170	302	224	293
Antal antagna	39	57	97	172	143	184
Antal reservplacerade	11	0	0	7	0	2

Universiteten ger utbildningar på olika varieteter av samiska, men även i muntligt berättande i jolkens form samt samisk kultur och samiskt samhälle (se tabell 7–8 i bilaga B).

När studierna påbörjas registrerar sig studenterna på den utbildning som de antagits till. Vid Umeå universitet, våren 2016, var fyra kvinnor, men inga män registrerade för utbildningar i samiska språk, hösten 2016 var 71 kvinnor och 12 män registrerade.

Vid Uppsala universitet, våren 2016, var inga studenter registrerade för utbildningar i samiska språk och kultur, hösten 2016 var 39 kvinnor och 26 män registrerade.

Inga sökande till Umeå universitets ämneslärarutbildning i samiska för gymnasieskolan

Vid Umeå universitet erbjöds för första gången höstterminen 2015, ämneslärarprogrammet för gymnasieskolan med ingångsämne samiska som modersmål i enlighet med gällande regeringsuppdrag i lärosätets regleringsbrev.

Till programmets start vid höstterminen 2016 fanns inga behöriga sökande, antagna eller registrerade studenter på programmet. Inga lärarutbildningar erbjöds med inriktning mot grundskolan.

Uppdragsutbildning i samiska för lärare

Umeå universitet anordnade uppdragsutbildning för lärare i nationellt minoritetsspråk i samiska våren 2016 (ansökan via Skolverket). En man registrerades vid utbildningen.

Större efterfrågan än utbud av nybörjarkurser i meänkieli

Umeå universitet gav nybörjarkurser – steg 1 – i meänkieli hösten 2015 och hösten 2016 – steg 1 och 2 (se tabell 5). Hösten 2014 fanns det 99 behöriga sökande till utbildningen, 68 kvinnor och 31 män, men lärosätet kunde vid det tillfället inte ge utbildningen.

Utbildningarna har under 2015 och 2016 haft många sökande och ett stort antal reservplacerade till nybörjarkursen steg 1 (se tabell 9 i bilaga B). Det tyder på att många som sökt det första steget nybörjarkurs i meänkieli inte kom in på den.

Tabell 5. Sammanställning av utbildningar i meänkieli vår- och höstterminerna 2014-2016

Terminer	VT 2014	VT 2015	VT 2016	HT 2014	HT 2015	HT 2016
Kurser				1	1	1
Program				0	0	0
Antal behöriga sökande				99	197	225
Antal antagna				0	80	140
Antal reservplacerade					66	28

När studierna påbörjas registrerar sig studenterna på den utbildning som de antagits till. Vid Umeå universitet, våren 2016, fanns inga studenter registrerade för utbildningar i meänkieli, hösten 2016 var 99 kvinnor och 25 män registrerade.

Uppdragsutbildning i meänkieli för lärare har genomförts

Stockholms universitet anordnade 2016 en uppdragsutbildning för lärare i nationellt minoritetsspråk, meänkieli (ansökan via Skolverket).¹⁸

Höstterminen 2015 gav Stockholms universitet en uppdragsutbildning i meänkieli – muntlig kommunikation med kulturorientering. Totalt antal deltagare var nio, varav en ny tillkommen person hösten 2015.

Hösten 2016 gav Stockholms universitet ytterligare en kurs för lärare i nationellt minoritetsspråk, meänkieli, som uppdragsutbildning med fokus på textstudier. Sex kvinnor och tre män påbörjade utbildningen.

Enstaka försök med utbildningar i romani chib och romsk kultur

Uppsala universitet gav höstterminen 2014 en kurs i romsk kultur (se tabell 6 nedan), Sedan dess har inga utbildningar anordnats i romani chib och romsk kultur.

Det gjorts vissa försök att ge utbildningar i romani chib och romsk kultur. 2008 gav Linköpings universitet en språkkurs i romani chib till vilken det fanns 14 behöriga sökande, till utbildning blev sju personer (3 kvinnor, 4 män) antagna. Lärosätet gav samma år en kurs i romska identiteter till vilken det var 14 behöriga sökande, till utbildningen kunde tre personer (2 kvinnor, 1 man) antas (se tabell 6 och tabell 10 i bilaga B).

18. 2016 beslutade regeringen att ge Skolverket i uppdrag att fortsätta fördela bidrag till de huvudmän som har deltagare i de pågående insatserna för att förstärka tillgången på lärare i de nationella minoritetsspråken samiska, meänkieli och romani chib. www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2016/09/uppdrag-till-sta-tens-skolverk-att-fortsatt-fordela-bidrag-for-deltagande-i-insatser-for-att-for-starka-tillgangen-pa-larare-i-nationella-minoritetssprak/

Tabell 6. Sammanställning av utbildningar i romani chib och romsk kultur vår- och höstterminerna 2014-2016

Terminer	VT 2014	VT 2015	VT 2016	HT 2014	HT 2015	HT 2016
Kurser				1		
Program				0		
Antal behöriga sökande				31		
Antal antagna				12		
Antal reservplacerade				0		

Det ges ingen ämneslärarutbildning i romani chib

Södertörns högskola har ett regeringsuppdrag att starta en ämneslärarutbildning med inriktning mot romani chib. Som ett steg på vägen mot ämneslärarutbildningen arbetar Södertörns högskola med romska uppdragsutbildningar, så kallade brobygggarutbildningar. Brobygggarutbildningarna riktar sig till romer som ska fungera som framtida brobyggare inom skolan och socialtjänsten. Inom skolan ska de vara en länk mellan elever, föräldrar och skola.

Uppdragsutbildningar – Brobyggare med inriktning mot skola och socialtjänst

Under 2016 anordnade Södertörns högskola två olika uppdragsutbildningar i romska minoritetens språk och kultur inom ramen för regeringens strategi för romsk inkludering.¹⁹ En uppdragsutbildning var en brobygggarutbildning – ett uppdrag från Skolverket.

Antalet registrerade studenter var följande :

- Brobygggarutbildning med inriktning mot socialtjänst, hälso- och sjukvård (fjärde terminen), vårterminen 2016: 4 kvinnor och 4 män.
- Brobygggarutbildning med inriktning mot skola och socialtjänst (första terminen), höstterminen 2016: 6 kvinnor och 6 män.

Den andra uppdragsutbildningen var en utbildning för lärare i nationellt minoritetsspråk, romani chib – ett uppdrag från Skolverket och Socialstyrelsen. Denna utbildning startade 2015 och pågår till och med 2017. Under 2015 var antalet registrerade deltagare 30 modersmållärare från hela landet. Antalet registrerade studenter var följande:

- Förstärkning av modersmållärare i romani chib (andra terminen), vårterminen 2016: 12 kvinnor och 15 män.
- Förstärkning av modersmållärare i romani chib (tredje terminen), höstterminen 2016: 13 kvinnor och 15 män.

19. 2016 beslutade regeringen att ge Skolverket i uppdrag att fortsatt fördela bidrag till de huvudmän som har deltagare i de pågående insatserna för att förstärka tillgången på lärare i de nationella minoritetsspråken samiska, meänkieli och romani chib. www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2016/09/uppdrag-till-statens-skolverk-att-fortsatt-fordela-bidrag-for-deltagande-i-insatser-for-att-forstarka-tillgangen-pa-larare-i-nationella-minoritetssprak/

Trots insatser är utbildningskedjan inte komplett

Universitets- och högskolerådets genomgång av nationella minoritetsutbildningar visar generellt, trots att enskilda uppdragsutbildningar gett vissa resultat, saknas utbildningar och sökande i tillräcklig utsträckning för ett sammanhängande utbildningssystem för nationella minoriteter inom högre utbildning i Sverige. Med detta menas exempelvis lärarutbildningar i nationella minoritetsspråk för alla utbildningsnivåer inom grundskola (förskola, låg-, mellan- och högstadium), gymnasium samt inom högskola (grund-, avancerad och forskarnivå).

Situationen varierar mellan nationella minoriteter vad det gäller utbud, sökande och utbildningsform. Det kan bero på att gruppernas behov skiljer sig åt, storlek, utbildningsnivå och andra faktorer. Även om denna rapport inte kan uttala sig om orsaker kan vissa möjligheter diskuteras, utifrån vad som är känt.

Flest utbildningar ges inom finska vilket kan bero på att det är den enskilt största gruppen

Att flest utbildningar ges inom finska kan bero på att det är den enskilt största svenska minoriteten (450 000–600 000 personer antas ingå²⁰).

För finska finns även utbildning på avancerad nivå, som mastersprogram. Därmed finns flera komponenter för finska som kan bidra till att skapa en sammanhängande utbildningskedja, inte minst ett studentunderlag som gör utbildningen ekonomiskt hållbar.

Undantaget är Stockholms universitets ämneslärarutbildning där studentunderlaget är mindre, och till stor del består av sökande utanför Sverige. Detta beror sannolikt på att det varit enklare för sökande med finska betyg att antas i Sverige än i Finland.

Få utbildningar i jiddisch och judaistik kan bero på att gruppen är relativt liten och på konkurrens från hebreiska

Utbildningar i jiddisch och judaistik är betydligt färre än i finska, vilket kan bero på att gruppen judar i Sverige är betydligt mindre (20 000 – 25 000²¹) än den finska gruppen.

20. Länsstyrelsen i Stockholms län och Sametinget, karta 2016.

21. Länsstyrelsen i Stockholms län och Sametinget, karta 2016.

Att utbildningar i judaistik är mer populära än utbildningar i jiddisch kan bero på att judaistik har en mer tvärvetenskaplig karaktär och kan ingå i andra typer av examina som historia, statsvetenskap och etnologi. Det samma bör förstås kunna gälla alla utbildningar i de svenska nationella minoriteternas kultur.

Att det ges få utbildningar i jiddisch kan bero på att många läser hebreiska (som inte är ett nationellt minoritetsspråk) istället, i vilket ett stort antal kurser ges både vår- och höstterminer.

Många distansutbildningar i samiska språk och samisk kultur, men få söker ämneslärarutbildning

Att kurser i samiska språk och samisk kultur ges i form av distansutbildningar är i sig positivt, eftersom den samiska gruppen är spridd över stora geografiska områden, inte bara i Västerbotten och Norrbotten, utan även i Stockholm och andra delar av landet (främst i landets västra delar).

Utbildningsutbudet för den samiska gruppen, är trots dess storlek, bredare än för andra mindre grupper, vilket kan bero på att det finns ett antal varieteter av samiska och att gruppen har en särställning som urfolk.

Utbildningssituationen för samer är, som för övriga nationella minoritetsgrupper, långt ifrån löst, vilket bristen på sökande och antagna till Umeå universitets ämneslärarutbildning (inriktning mot gymnasieskolan) med samiska som modersmål och uppdragsutbildning i modersmål för lärare, är ett tydligt tecken på.

Varför söktrycket är så lågt är en fråga som har stor betydelse eftersom ämneslärare är avgörande för att skapa en hel utbildningskedja för samer.

Stort intresse för kurser i meänkieli, men det saknas ämneslärarprogram

Att fler söker, än som får plats på de nybörjarkurser i meänkieli som Umeå universitet anordnar, är ett tecken på att det finns en stor efterfrågan. Det är också ett tecken på att en revitalisering av språket sker, även om gruppen är en av de mindre nationella minoriteterna (50 000).

Utfallet av uppdragsutbildningen vid Stockholms universitet visar att det finns ett intresse bland lärare att vidareutbilda sig i språket och kulturen. Däremot saknas fortfarande ämneslärarprogram i meänkieli.

Det saknas ämneslärarprogram i romani chib och kurser i romsk kultur

För den romska gruppen finns utbildningar som har en för högskolan ovanlig form; brobyggartutbildningar. Dessa syftar till att skapa kontakter mellan den romska gruppen, skolan/socialtjänsten och samhället samt att för-

stärka modersmåslärares kompetens i romani chib. Detta är ett viktigt led i strategin för romsk inkludering, men det är även viktigt att andra typer av utbildningar ges.

Ämneslärarutbildningar fyller en mycket viktig roll eftersom de kan vara ett led i att skapa en sammanhållen utbildningskedja. Eftersom det inte finns något ämneslärarprogram i romani chib så tillämpas en tillfällig lösning med uppdragsutbildningar för lärare.

Kurser i romsk kultur, likt de kurser som finns i judaistik, skulle kunna ha en potential att göra kunskap om den mångfacetterade romska kulturen mer allmänt känd i tider där antiziganism fortsätter att vara ett allvarligt problem²².

Könsfördelningen bland sökande är något mindre skev än för högre utbildning generellt och för språkutbildningar totalt sett

Könsfördelningen bland sökande till utbildningar i nationella minoriteters språk och kultur är något mindre skev än för högre utbildning generellt i Sverige. Könsfördelningen inom högre utbildning bland sökande har under de senaste tio åren varit cirka 63 procent kvinnor och 37 procent män. Könsfördelningen bland sökande till utbildningar i språk på högskolenivå, totalt sett i Sverige, är ännu mera skev. Hösten 2016 var det bland sökande 76 procent kvinnor och 24 procent män.

Bland sökande till utbildningar i finska och jiddisch hösten 2016 var det en betydligt jämnare fördelning av kvinnor och män, 54 procent kvinnor och 46 procent män till utbildningar i finska och 47 procent kvinnor och 53 procent män till utbildningar i jiddisch.

Slutord

Vägen är fortfarande lång till Högskoleverkets vision från 2011 om att insatser inom förskola, grundskola, gymnasieskola, högskola, lärarutbildning och lärarfortbildning, folkbildning, forskning, utveckling av ämnesdidaktik, läromedelsproduktion och revitaliseringsinsatser ska samspela för att skapa en hållbar utveckling i de nationella minoritetsspråken²³.

22. SOU 2016:44. *Kraftsamling mot antiziganism*.

23. Högskoleverket, Rapport 2011:14 R, *Lärförsörjningen för de nationella minoriteterna – hur kan den tryggas? Redovisning av ett regeringsuppdrag*.

Vad säger de nationella minoriteterna själva?

Vid 2016 års samråd med skolmyndigheter och företrädare för nationella minoriteters organisationer var modersmålsundervisningen en återkommande diskussionspunkt. De nationella minoriteternas företrädare framförde ännu en gång att det råder brist på behöriga lärare inom grundskola och gymnasieskola samt att den undervisningstid som erbjuds är för snålt tilltagen.

Tillgången till utbildning i nationella minoritetsspråk inom hela skolområdet (grundskola, gymnasieskola och högskola) är dessutom ojämnt fördelad över landet. Detta hanteras delvis genom fjärrundervisning/distansutbildningar, men det kan också lösas genom att utbildning ges fysiskt på fler orter. Något som kan vara avgörande för att, exempelvis en högskoleutbildning, ska ses som ett möjligt alternativ för den enskilde.

Lärandesituationen är komplex och varierar över landet med olika behov av undervisning för olika elevkategorier. För några elever är det nationella minoritetsspråket ett modersmål, för andra ett nybörjarspråk. Vid samråden efterfrågades en ämnesdidaktisk kurs för nationella minoritetsspråk för att bättre kunna möta dessa olika gruppers behov.

De nationella minoriteternas organisationer framförde att de ser ett stort behov av utvärdering/översyn av lärares kompetens om nationella minoriteter och rasism/antisemitism/antiziganism samt innehåll i läromedel och kursplaner om nationella minoriteter inom hela skolområdet. De föreslår uppföljning genom både Skolinspektionen och Universitetskanslersämbetet.

Några organisationer framförde att de nationella minoriteterna ibland har begränsade möjligheter att delta i undervisning på grund av situationen i skola eller lärosäte där elever/studenter ibland möter våld, misstro, rasism, antisionism eller antiziganism från andra elever eller studenter, men även från lärare eller annan personal.

Länsstyrelsen i Stockholms län och Sametinget styrker denna bild av brister inom utbildningssystemet. Av 2015 års uppföljning framgår att de funnit brister i efterlevnad av minoritetspolitiken och att det både inom och utanför förvaltningsområdena krävs stora insatser inom förskola, förskoleklass och skola för att de nationella minoriteternas rättigheter till sitt språk ska kunna tillgodoses. Bland annat saknas modersmålslärare i för- och grundskola. De pekar även på att kunskapen om nationella minoriteter behöver höjas bland skolans personal för att de ska kunna arbeta aktivt med förebyggande åtgärder för att minska barns utsatthet och diskriminering inom skolan.²⁴

24. Nationella minoriteter, minoritetspolitikens utveckling år 2015, barns rätt till sitt nationella minoritetsspråk inom förskola, förskoleklass och skola, Länsstyrelsen i Stockholms län och Sametinget, 2016

Bilaga A. Definition av viktiga begrepp

Här nedan definieras några begrepp som är centrala för förståelsen av den antagningsstatistik som presenteras i rapporten. Begreppen kommer, så långt som möjligt, i den ordning de kommer i antagningsprocessen.

Nationell antagningsomgång

Nationella antagningsomgångar administreras av Universitets- och högskolerådet på uppdrag av lärosätena. De nationella antagningsomgångarna är nationell hösttermin (ht), nationell vårtermin (vt), nationell sommartermin (st), antagningsomgång för masterutbildningar hösttermin (MASTER ht), antagningsomgång för masterutbildningar vårtermin (MASTER vt), internationella kurser hösttermin (IK ht) samt internationella kurser vårtermin (IK vt).

Program

Ett program är en kombination av kurser som fastställs av varje lärosäte och som är avsett att leda till generell examen eller yrkesexamen inom högskoleutbildning på grundnivå eller avancerad nivå. Många lärosäten har valt ett upplägg där studenter som antas till en programutbildning inte behöver söka till de olika kurser som ingår i programmet. Andra har valt ett upplägg där studenter som är antagna till programmet är garanterade en plats på de kurser som ingår, men där de ändå måste söka kurserna i den nationella antagningsomgången. För ytterligare andra lärosäten ingår endast den initiala antagningen till programutbildningar i den nationella antagningsomgången. Därefter sköter lärosätena själva all antagning inom programmen.

Kurs

Kurs definieras som högskoleutbildning som har en avgränsad omfattning, fastställd av universitetet eller högskolan, och för vilken kursbevis ges. Kursen kan ingå i ett program eller vara fristående från program. En kurs är med andra ord alla utbildningsalternativ som inte är ett program. Tidigare användes begrepp som grundkurs, fördjupningskurs, fortsättningskurs eller påbyggnadskurs för kurser inom grundläggande högskoleutbildning.

Behöriga sökande

Sökande som uppfyller samtliga behörighetskrav till sökt utbildning benämns behöriga. Det avser både kraven för grundläggande behörighet och särskild behörighet.

Antagna

Sökande som erbjuds en studieplats i det första eller andra urvalet benämns antagna.

Reservplacerade

Till gruppen reservplacerade räknas de personer som är reservplacerade till en utbildning även om de är antagna till andra utbildningar. Enda kravet är att individen har en reservplacering för något av sina sökta utbildningsalternativ. I antalet reservplaceringar ingår också sena anmälningar.

Första urvalet

I första urvalet ingår samtliga behöriga sökande. Sökande kan antas till utbildningar om max 45 högskolepoäng per termin. Normen för heltidsstudier är 30 högskolepoäng per termin. Den som sökt med sen anmälan kan antas om platserna inte kan fyllas med sökande som anmält sig i tid. För att få delta i andra urvalet måste både den som antagits och blivit reservplacerad svara ja för att behålla sin plats. Sökande som inte antagits i första urvalet kan stå som reserv till utbildningar på sammanlagt 210 högskolepoäng. Sökande som blivit antagna till 45 högskolepoäng kan stå som reserv för max 165 högskolepoäng.

Andra urvalet

I andra urvalet ingår behöriga sökande enligt de svar som de lämnat på antagningsbeskedet från första urvalet. Sökande som inte lämnat svar eller tackat nej stryks och ingår inte i det andra urvalet. I redovisningen av antalet behöriga sökande, antagna och reservplacerade i samband med det andra urvalet utgörs antalet som redovisas av det samlade antalet från både det första och det andra urvalet.

Registrerade studenter

Antagna sökande som påbörjat sina studier vid lärosätet, som registrerat sig som studenter.

Bilaga B. Statistik över utbildningar per lärosäte

Tabell 1. Utbildningar i finska språk och kultur vid Stockholms universitet 2014-2016

Antagnings-omgång	Utbildningens namn	Utbildningskod	Utbildningsform	Kön	Antal behöriga sökande	Antal antagna	Antal reserv-placerade
HT2015	Finska	07430	Campus-utbildning	-	3	1	
				K	6	1	
				M	2		
VT2016	Finska, Examensarbete för magisterexamen	14608	Distans-utbildning	-			
				K			
				M	1	1	1
HT2014	Finska - kandidatkurs	25962	Campus-utbildning	-			
				K			
				M	2	2	
HT2016		25248	Campus-utbildning	-			
				K	1	1	
				M			
HT2016	Finska för modersmåls lärare	25377	Campus-utbildning	-			
				K	2	1	
				M			
HT2014	Finska I	25951	Campus-utbildning	-	3	1	
				K	38	13	
				M	13	6	
HT2015		25062	Campus-utbildning	-	4		
				K	42	22	
				M	27	15	
HT2016		25250	Campus-utbildning	-	3	3	
				K	26	8	14
				M	17	3	1
VT2014	Finska II	25793	Campus-utbildning	-	1	1	
				K	2	1	
VT2014				M	1	1	
VT2015		25931		-	1	1	
				K	3	2	
				M	1		
VT2016		25063		-	1	1	
				K	1		
				M	3	3	
HT2014	Finska som främmande språk - kandidatkurs	25930	Campus-utbildning	-			
				K	1	1	
				M			

Antagnings- omgång	Utbildnings- namn	Utbild- nings- kod	Utbildnings- form	Kön	Antal behöriga sökande	Antal antagna	Antal reserv- placerade
HT2014		25930	Campus- utbildning	-			
				K			
				M	2	2	
HT2015		25051	Campus- utbildning	-			
				K	2		
				M	1		
HT2016		25247	Campus- utbildning	-			
				K	1	1	
				M			
HT2014	Finska som främ- mande språk I	25926	Campus- utbildning	-			
				K	33	9	
				M	19	6	
HT2014		25927	Campus- utbildning	-			
				K	69	26	12
				M	44	24	4
HT2015		25046	Campus- utbildning	-	1	1	
				K	60	35	9
				M	30	14	2
HT2015		25047	Campus- utbildning	-			
				K	34	10	
				M	26	7	
HT2016		25242	Campus- utbildning	-	1	1	
				K	45	19	
				M	31	11	
HT2014	Finska som främ- mande språk II	25928	Campus- utbildning	-			
				K	5	4	
				M	5	2	
				-			
HT2015		25049	Campus- utbildning	K	7	5	
				M	4	2	
				-			
HT2016		25245	Campus- utbildning	K	6	4	
				M	4	3	
				-			
VT2014		25762	Campus- utbildning	K	2	1	
				M	4	2	
				-			
VT2015		25929	Campus- utbildning	K	7	6	
				M	3	3	
				-			
VT2016		25050	Campus- utbildning	K	2	1	
				M	5	3	
				-			
VT2015	Finska, Fonologi och morfologi	25967	Campus- utbildning	K	1	1	
				M			
VT2016		25059	Campus- utbildning	-	1	1	

Antagnings- omgång	Utbildningens namn	Utbild- nings- kod	Utbilnings- form	Kön	Antal behöriga sökande	Antal antagna	Antal reserv- placerade
				K	1	1	
				M			
HT2014	Finska, kandidatkurs	25932	Campus- utbildning	-	1		
				K			
				M	1	1	
HT2015		25064	Campus- utbildning	-	1	1	
				K	2	2	
				M			
HT2016		25252	Campus- utbildning	-	1	1	
				K			
				M			
				-			
				K			
HT2016		25252	Campus- utbildning	M	1		
VT2014	Finska, Läs- och skrivundervisning för finskspråkiga	25971	Campus- utbildning	-			
				K	6	6	
				M	4	4	
VT2015		25026	Campus- utbildning	-	2	2	
				K	2	2	
				M	5	5	
		25158	Campus- utbildning	-			
VT2016				K	7	5	12
				M	5	3	1
				-			
VT2014	Finska, magister- kurs	25765	Campus- utbildning	K	1	1	
				M			
				-			
VT2014	Finska, masterkurs	25770	Campus- utbildning	K			
				M	1	1	
				-			
VT2015	Finska, Semantik och pragmatik	25969	Campus- utbildning	K	1	1	
				M			
HT2015	Finska, Språkve- tenskaplig teori och metod	25054	Campus- utbildning	-	1	1	
				K			
				M			
HT2016	Finska, Sverigefin- narnas kultur och historia	25376	Campus- utbildning	-	2	2	
				K	17	10	
				M	12	7	
				-			
HT2014	Finska, Syntax	25968	Campus- utbildning	K	1		
				M	1	1	
HT2014	Kandidatprogram i global management med inriktning mot finska	31455	Campus- utbildning	-	25	7	3

Antagnings- omgång	Utbildningens namn	Utbild- nings- kod	Utbilnings- form	Kön	Antal behöriga sökande	Antal antagna	Antal reserv- placerade
HT2014				K	10	2	
				M			
HT2014		31455	Campus- utbildning	-			
				K			
				M	6	2	1
HT2015		31666	Campus- utbildning	-	30	6	6
				K	11	2	2
				M	11	3	
HT2016		31002	Campus- utbildning	-	25	2	4
				K	15		4
				M	13	2	3
HT2016	Kandidatprogram i språk med inriktning mot finska	07670	Campus- utbildning	-	6		
				K	6		
				M	4		
HT2014	Kandidatprogram i språk och övers- sättning, inriktning finska	21248	Campus- utbildning	-	6		1
				K	13	1	2
				M	3		
HT2015		21655	Campus- utbildning	-	6		
				K	7		3
				M	4	1	
HT2016		21901	Campus- utbildning	-	4		
				K	5		1
				M	4	1	
HT2014	Masterprogram i litteraturvetenskap med inriktning mot finsk litteratur	14009	Campus- utbildning	-			
				K	1		
				M			
HT2014	Masterprogram i språkvetenskap med inriktning mot finska	20715	Campus- utbildning	-			
				K	1	1	
				M			
HT2015		20864	Campus- utbildning	-			
				K	1	1	
				M			
HT2014	Nufinska med språkvårdsövningar	25952	Campus- utbildning	-	1	1	
				K	13	8	
				M	6	2	
HT2015		25048	Campus- utbildning	-	1		
				K	5	3	
				M	4	3	
HT2016		25244	Campus- utbildning	-			
				K	3	2	
				M	3	1	

Antagnings- omgång	Utbildningens namn	Utbild- nings- kod	Utbilnings- form	Kön	Antal behöriga sökande	Antal antagna	Antal reserv- placerade
HT2014	Ämneslärarprogram med inriktning mot arbete i grundsko- lans årskurs 7-9, Finska modersmål, Engelska,	69334	Campus- utbildning	-	5	3	
				K	5	2	
				M	2		
HT2015		69588	Campus- utbildning	-	5	3	
				K	3	2	
				M	4	1	
HT2016		69821	Campus- utbildning	-	5	1	
				K			
				M	1		
VT2016	Finska, Semantik och pragmatik	25061	Campus- utbildning	-	1	1	
				K			
				M			

Tabell 2. Utbildningar i finska språk och kultur vid Umeå universitet 2014-2016

Antagnings- omgång	Utbildningens namn	Utbild- nings- kod	Utbilnings- form	Kön	Antal behöriga sökande	Antal antagna	Antal reserv- placerade
HT2014	Finska A, Gramma- tik och muntlig kom- munikation	14612	Distans- utbildning	-	1		
				K			
				M			
HT2015		14612	Distans- utbildning	-	1		
				K	9	7	
				M	12	7	
HT2016		14604	Distans- utbildning	-	4	3	
				K	13	7	
				M	13	7	
HT2014	Finska A, Textläs- ning och skriftlig kommunikation	14611	Distans- utbildning	-			
				K			
				M	6	3	
HT2015		14600	Distans- utbildning	-	3	3	
				K	9	6	
				M	13	8	
HT2016		14600	Distans- utbildning	-	2	1	
				K	10	6	
				M	13	3	
				K	4	2	
				M	2	2	
VT2016	Finska B, Gramma- tik, vokabulär och skriftlig kommuni- kation	14605	Distans- utbildning	-			
				K	4	3	
				M	4	4	
	Finska B, Gramma- tik, vokabulär och skriftlig kommuni- kation	14613	Distans- utbildning	-			

Antagnings- omgång	Utbildningens namn	Utbild- nings- kod	Utbilnings- form	Kön	Antal behöriga sökande	Antal antagna	Antal reserv- placerade
VT2015				K	11	11	
				M	3	3	
VT2015	Finska B, Texter, realia och muntlig kommunikation	14614	Distans- utbildning	-			
				K	3	3	
				M	1	1	
VT2016	Finska B, Texter, realia och muntlig kommunikation	14614	Distans- utbildning	-			
				K	2	1	
				M	2	2	
	Finska C, Examens- arbete för kandidat- examen	14606	Distans- utbildning	-			
VT2014				K	1	1	
				M	1	1	
				-			
VT2016	Finska C, Examens- arbete för kandidat- examen	14606	Distans- utbildning	K	2	1	
				M			
	Finska C, Gramma- tik och litteratur	14603	Distans- utbildning	-			
HT2015				K	3	2	
				M	1	1	
HT2016		14616	Distans- utbildning	-	1	1	
				K	1	1	
				M	3	1	
HT2014	Finska för yrkesbruk	14632	Distans- utbildning	-			
				K	3	3	
				M	5	4	
HT2015		14601	Distans- utbildning	-			
				K	9	6	
				M	8	7	
HT2014	Finska, Finskans växling och utveck- ling	14600	Distans- utbildning	-			
				K			
				M	1		
VT2014	Finska, Kvalifika- tionskurs (steg 3-4)	14610	Campus- utbildning	-			
				K	3	3	
				M	8	6	
VT2015				-			
				K	8	8	
				M	9	9	
VT2016	Finska, Kvalifika- tionskurs (steg 3-4)	14610	Campus- utbildning	-			
				K	5	5	8
				M	5	3	3
HT2015	Finska, Läsförstå- else I	14602	Distans- utbildning	-	3	3	
				K	35	21	
				M	35	30	
VT2014	Finska, Läsförstå- else II	14609	Distans- utbildning	-			
				K	14	11	
				M	10	7	

Antagnings- omgång	Utbildningens namn	Utbild- nings- kod	Utbilnings- form	Kön	Antal behöriga sökande	Antal antagna	Antal reserv- placerade
VT2016	Finska, Läsförstå- else II	14604	Distans- utbildning	K	12	8	
				M	12	10	
HT2014	Finska, Nybörjar- kurs (steg 1-2)	14622	Campus- utbildning	-			
				K	37	20	
				M	24	12	
HT2015				-			
				K	39	21	
				M	18	8	
HT2016		14621	Campus- utbildning	-	1		
				K	22	10	7
				M	14	7	4
HT2014	Finska, Standardfin- ska för sverigefinska och finlandsvenska studerande I	14608	Distans- utbildning	-			
				K	19	12	
				M	6	5	
HT2016		14615	Distans- utbildning	-	4	3	
				K	18	9	16
				M	19	9	7
VT2015	Finska, Standardfin- ska för sverigefinska och finlandsvenska studerande II	14607	Distans- utbildning	-	2	2	
				K	4	4	
				M	4	2	

Tabell 3. Utbildningar i finska språk och kultur vid Uppsala universitet 2014-2016

Antagnings- omgång	Utbildningens namn	Utbild- nings- kod	Utbilnings- form	Kön	Antal behöriga sökande	Antal antagna	Antal reserv- placerade
HT2014	Finsk kultur och finskt samhälle	58008	Distans- utbildning	-	1		
				K			
				M			
VT2016	Finsk kultur och finskt samhälle	08001	Distans- utbildning	-	2		
				K	56	14	15
				M	41	6	16
HT2016	Finska A1	58003	Distans- utbildning	-	10	1	3
				K	117	30	35
				M	112	14	51
HT2014	Finska C1	58000	Distans- utbildning	-			
				K			
				M	1	1	
HT2015	Finska C1	58000	Distans- utbildning	-			
				K			
				M	2	2	
HT2016	Finska C1	58000	Distans- utbildning	-	1		
				K	2	1	
				M	1	1	

Antagnings- omgång	Utbildningens namn	Utbild- nings- kod	Utbilnings- form	Kön	Antal behöriga sökande	Antal antagna	Antal reserv- placerade
HT2014	Finska C2	58004	Distans- utbildning	-			
				K	2	1	
				M			
HT2015		58004	Distans- utbildning	-			
				K			
				M	2	1	
				-			
HT2016		58004	Distans- utbildning	K	1	1	
			Distans- utbildning	M	1	1	
-	-	-					
HT2014	Finska I	58005	Distans- utbildning	-	5	1	2
				K	136	16	56
				M	88	18	38
HT2015	Finska I	58002	Distans- utbildning	-	8	1	3
				K	136	16	55
				M	123	18	49
HT2016	Finska I	58002	Distans- utbildning	-	5		3
				K	117	23	45
				M	102	7	46
HT2015	Finska II	58006	Distans- utbildning	-	4	2	
				K	31	15	
				M	30	12	
HT2016	Finska II	58006	Distans- utbildning	-	2	2	
				K	25	16	
				M	21	11	
VT2014	Finska II	08001	Distans- utbildning	-			
				K	16	14	
				M	11	8	
VT2015	Finska II	08001	Distans- utbildning	-			
				K	9	6	
				M	12	8	
HT2014	Finska, baskurs A	58003	Distans- utbildning	-	1		1
				K	129	23	44
				M	83	22	32
HT2015	Finska, baskurs A	58003	Distans- utbildning	-	6	1	2
				K	110	26	34
				M	116	28	35
HT2014	Finska, fortsätt- ningskurs B	58007	Distans- utbildning	-			
				K	5	3	
				M	4	3	
HT2015	Finska, fortsätt- ningskurs B	58007	Distans- utbildning	-			
				K	11	7	
				M	3	2	
HT2016	Finska, fortsätt- ningskurs B	58007	Distans- utbildning	-			
				K	5	3	3
				M	4	2	

Antagnings- omgång	Utbildningens namn	Utbild- nings- kod	Utbilnings- form	Kön	Antal behöriga sökande	Antal antagna	Antal reserv- placerade
HT2014	Finsk-ugriska språk D1	58115	Distans- utbildning	-			
				K	3	2	
				M	2	2	
HT2015	Finsk-ugriska språk D1, inriktning Fin- ska	58115	Distans- utbildning	-			
				K	1	1	
HT2014	Finsk-ugriska språk E	58117	Campus- utbildning	-	1		
				K			
				M			
HT2016	Finsk-ugriska språk E	58117	Campus- utbildning	-			
				K			
				M	1	1	2
VT2014	Skrivkurs i finska, fortsättningskurs med fackspråklig in- riktning	08006	Distans- utbildning	-			
				K	8	7	
				M	3	3	

Tabell 4. Utbildningar i jiddisch språk och kultur vid Lunds universitet 2014-2016

Antagnings- omgång	Utbildningens namn	Utbild- nings- kod	Utbilnings- form	Kön	Antal behöriga sökande	Antal antagna	Antal reserv- placerade
VT2015	Jiddisch: Jewish Cultural Responses to the Holocaust	75221	Campus- utbildning	-			
				K	8	8	
				M	2	1	
HT2016	Jiddisch: Judiska kulturella reaktioner på förintelsen	35221	Campus- utbildning	-			
				K	3	1	
				M	3		
HT2014	Jiddisch: Språk och litteratur, fortsätt- ningskurs I	35211	Distans- utbildning	-	2	2	
				K	3	3	
				M	1		
HT2016				-			
				K	4	3	
				M	2	2	
VT2014	Jiddisch: Språk och litteratur, fortsätt- ningskurs II	75232	Distans- utbildning	-	1	1	
				K	1	1	
				M	4	3	
VT2015		75212	Distans- utbildning	-	1	1	
				K			
				M			
HT2014	Jiddisch: Språk och litteratur, nybörjar- kurs I	35201	Distans- utbildning	-	4	1	
				K	24	16	
				M	14	3	

Antagnings- omgång	Utbildningens namn	Utbild- nings- kod	Utbilnings- form	Kön	Antal behöriga sökande	Antal antagna	Antal reserv- placerade
HT2016		35201	Distans- utbildning	-	2	2	
				K	11	3	
				M	14	9	
VT2014	Jiddisch: Språk och litteratur, nybörjar- kurs I	75201	Campus- utbildning	-			
				K	17	7	
				M	8	2	
HT2014	Jiddisch: Språk och litteratur, nybörjar- kurs II	35211	Campus- utbildning	-			
				K			
				M	1		
VT2014		75211	Distans- utbildning	-	1	1	0
				K	3	3	0
				M	1	1	0
VT2015		75201	Distans- utbildning	-			
				K	1	1	
				M	2	1	
VT2016		75201	Distans- utbildning	-			
				K	6	5	2
				M	3	2	7
HT2014	Jiddischlitteratur ef- ter 1945	35251	Campus- utbildning	-	1	1	
				K	3	3	
				M			
HT2014		35251	Campus- utbildning	-			
				K			
				M	1	1	
				-			
				K			
HT2016	Litteratur - kultur - media: Jiddisch- modernism, 1907- 1954	35251	Campus- utbildning	M	1	1	

Tabell 5. Utbildningar i judaistik vid Lunds universitet 2014-2016

Antagnings- omgång	Utbildningens namn	Utbild- nings- kod	Utbilnings- form	Kön	Antal behöriga sökande	Antal antagna	Antal reserv- placerade
VT2016	Judaistik: Efter Auschwitz - minnet av Förintelsen	78352	Campus- utbildning	-			
				K	3	2	
				M			1
VT2016		78392	Distans- utbildning	-			
				K	5	2	4
				M	11	3	2
VT2014	Judaistik: Efter Auschwitz - per- spektiv på Förin- telsen	78312	Campus- utbildning	-			
				K	4	2	
				M	4	3	

Antagnings- omgång	Utbildningens namn	Utbild- nings- kod	Utbilnings- form	Kön	Antal behöriga sökande	Antal antagna	Antal reserv- placerade
VT2014		78322	Distans- utbildning	-			
				K	8	4	
				M	16	10	
VT2015		78312	Distans- utbildning	-			
				K	11	4	
				M	13	7	
VT2014	Judaistik: Fortsätt- ningskurs	78302	Campus- utbildning	-			
				K	7	4	
				M	4		
VT2016		78332	Campus- utbildning	-			
				K	3	1	
				M	5	3	2
VT2016	Judaistik: Grund- kurs I	78301	Campus- utbildning	-	1	1	
				K	5	1	2
				M	7	5	2
HT2016	Judaistik: Grund- kurs II	38031	Campus- utbildning	-			
				K	6	4	7
				M	6	4	4
HT2014	Judaistik: Juden- dom som levd re- ligion	38171	Campus- utbildning	-			
				K	15	6	
				M	9	5	
HT2014		38181	Distans- utbildning	-	1		
				K	30	11	
				M	21	7	
HT2015		37841	Campus- utbildning	-	1	1	
				K	16	6	
				M	5	2	
HT2016		38011	Campus- utbildning	-			
				K	11	5	0
				M	4	2	2
HT2016		38051	Distans- utbildning	-			
				K	15	4	
				M	10	3	
VT2014		78361	Distans- utbildning	-			
				K	29	20	
				M	26	11	
VT2015		78322	Distans- utbildning	-	1		
				K	32	19	
				M	25	11	
HT2014	Judaistik: Judisk historia och kultur	38151	Campus- utbildning	-			
				K	9	3	
				M	9	6	
HT2014		38161	Distans- utbildning	-	1		
				K	43	20	
				M	34	17	

Antagnings- omgång	Utbildningens namn	Utbild- nings- kod	Utbilnings- form	Kön	Antal behöriga sökande	Antal antagna	Antal reserv- placerade
HT2015		37601	Distans- utbildning	-			
				K	53	24	
				M			
HT2015		37601	Distans- utbildning	-			
				K			
				M	46	18	
VT2014		78352	Distans- utbildning	-			
				K	44	22	
				M	43	24	
VT2016		78311	Campus- utbildning	-			
				K	1		4
				M	6	3	1
VT2016		78361	Distans- utbildning	-	1	1	
				K	21	12	12
				M	24	11	9
VT2016	Judaistik: Judisk hu- mor och identitet	78321	Campus- utbildning	-			
				K	6	4	4
				M	9	4	5
VT2016		78371	Distans- utbildning	-	1		
				K	12	5	9
				M	15	9	1
VT2014	Judaistik: Judisk humor och kulturell identitet	78332	Campus- utbildning	-			
				K	3	3	
				M			
VT2014	Judaistik: Judisk humor och kulturell identitet	78342	Distans- utbildning	-			
				K	8	5	
				M	10	5	
HT2015	Judaistik: Judisk mystik	37862	Distans- utbildning	-			
				K	9	2	
				M	6	4	
HT2016		38002	Distans- utbildning	-	1	1	
				K	2	1	
				M	6		
VT2015		78332	Distans- utbildning	-	2	1	1
				K	11	4	2
				M	11	4	
HT2014	Judaistik: Kandi- datkurs	38202	Campus- utbildning	-			
				K	1	1	
				M			
HT2014	Judaistik: Klassiska judiska texter	38192	Distans- utbildning	-	1	1	
				K	20	10	
				M	17	13	
HT2016		38021	Campus- utbildning	-			
				K	4	3	

Antagnings- omgång	Utbildningens namn	Utbild- nings- kod	Utbilnings- form	Kön	Antal behöriga sökande	Antal antagna	Antal reserv- placerade
				M	2	1	1
HT2016		38041	Distans- utbildning	-			
				K	12	6	4
HT2016				M	13	7	3
VT2016	Judaistik: Manlig och kvinnlig juden- dom	78342	Campus- utbildning	-			
				K	2	1	1
				M	3	1	1
VT2016		78382	Distans- utbildning	-	1	1	
				K	13	7	4
				M	12	4	1
VT2015	Judaistik: Moderna judendomar	78302	Distans- utbildning	-	2	2	
				K	21	13	
				M	13	9	
HT2014	Judaistik: Sionism - från utopi till ideo- logi	38212	Campus- utbildning	-			
				K	4	1	
				M			
HT2015	Judaistik: Sionism - från utopi till ideo- logi	37942	Distans- utbildning	-			
				K	8	6	
				M	3	2	
HT2016	Judaistik: Sionism - från utopi till ideo- logi	38092	Distans- utbildning	-			
				K	3	1	2
				M	3	2	
HT2014	Judaistik: Uppsats	R0602	Campus- utbildning	-			
				K	1	1	
				M			
HT2014		R0272	Campus- utbildning	-			
				K	1	1	
				M			
HT2016	Religionshistoria och religionsbete- endevetenskap: Ju- daistik - avancerad kurs II	38322	Campus- utbildning	-			
				K	1		
				M			
VT2014	Religionsvetenskap: Judaistik - avance- rad kurs II	R5442	Campus- utbildning	-			
				K	1	1	
				M			

Tabell 6. Utbildningar i judaistik vid Uppsala universitet 2014-2016

Antagnings-omgång	Utbildningens namn	Utbildningskod	Utbildningsform	Kön	Antal behöriga sökande	Antal antagna	Antal reserv-placerade
HT2016	Judarnas historia i Sverige	54605	Campus-utbildning	-			
				K	22	9	4
				M	14	6	2

Tabell 7. Utbildningar i samiska språk och kultur vid Umeå universitet 2014-2016

Antagnings-omgång	Utbildningens namn	Utbildningskod	Utbildningsform	Kön	Antal behöriga sökande	Antal antagna	Antal reserv-placerade
VT2014	Etik och reflexivitet inom samiskrelaterad forskning	13116	Distans-utbildning	K	4	4	
				M	2	2	
HT2014	Komparativ samisk grammatik	13103	Distans-utbildning	-			
				K	3	3	
				M	1		
HT2014	Samernas kultur och religion	13107	Distans-utbildning	-			
				K	66	27	3
				M	45	23	4
HT2014	Samisk fonologi	13127	Distans-utbildning	-			
				K	3	2	
				M	1		
HT2015	Samisk morfologi	13115	Distans-utbildning	-			
				K			
				M	1	1	
HT2015	Samiska A, Jämförande urfolksstudier I	13104	Distans-utbildning	-			
				K	38	25	
				M	24	13	
HT2015	Samiska A, Lulesamiska	13102	Distans-utbildning	-			
				K	13	10	
				M	4	4	
HT2015	Samiska A, Nordsamiska	13101	Distans-utbildning	-			
				K			
				M	1	1	
HT2015	Samiska A, Samiska kulturstudier	13154	Distans-utbildning	-	1		
				K	13	5	
				M	6	2	
HT2015	Samiska A, Sydsamiska	13103	Distans-utbildning	-	3	3	
				K	14	12	
				M	4	4	
HT2016	Samiska B, Jämförande urfolksstudier II	13124	Distans-utbildning	-			
				K	2	2	2
				M	7	6	

Antagnings- omgång	Utbildningens namn	Utbild- nings- kod	Utbilnings- form	Kön	Antal behöriga sökande	Antal antagna	Antal reserv- placerade
HT2016	Samiska B, Lulesa- miska	13106	Distans- utbildning	-			
				K			4
				M	4	3	3
HT2016	Samiska B, Nord- samiska	13107	Distans- utbildning	-			
				K	6	4	5
HT2016	Samiska B, Sydsa- miska	13119	Distans- utbildning	-			
				K	5	5	8
				M	2	2	
VT2016	Samiska C med di- daktisk inriktning	13110	Distans- utbildning	-			
				K			2
				M	1	1	
VT2016	Samiska C, Exa- mensarbete för kandidatexamen, kulturvetenskaplig inriktning	13112	Distans- utbildning	-			
				K	2	2	1
				M			
VT2016	Samiska C, Exa- mensarbete för kandidatexamen, språkvetenskaplig inriktning	13111	Distans- utbildning	-			
				K	2	2	1
				M	2	2	
HT2015	Samiska C, Samisk språkvetenskap	13106	Distans- utbildning	-	2	2	
				K	2	2	
				M	1	1	
HT2014	Samiska kulturstu- dier B	13125	Distans- utbildning	-			
				K	3	2	
				M	2	2	
VT2014	Samiska språk C, Examensarbete för kandidatexamen	13111	Distans- utbildning	-			
				K	3	3	
				M	1		
VT2014	Samiska språk C, Samisk grammatik	13114	Distans- utbildning	-			
				K	3	3	
				M	2	2	
VT2015	Samiska språk: Exa- mensarbete för ma- gisterexamen	13116	Distans- utbildning	-	1	1	
				K	3	2	
				M			
VT2015		13119	Distans- utbildning	-			
				K	1	1	
				M			
HT2014	Samiska studier, Ex- pressiva kulturer	13101	Distans- utbildning	-			
				K	4	3	
				M			

Antagnings- omgång	Utbildningens namn	Utbild- nings- kod	Utbilnings- form	Kön	Antal behöriga sökande	Antal antagna	Antal reserv- placerade
HT2014	Samiska studier, Forskningsmetoder i urfolksstudier	13126	Distans- utbildning	-			
				K	5	4	
				M			
HT2016	Samiska studier, Muntligt berättande i jojkens form	13121	Distans- utbildning	-	1		
				K			1
				M	1	1	
HT2014	Samiska studier: Jämförande urfolks- studier II	13106	Distans- utbildning	-			
				K	6	2	
				M	4	1	
HT2014	Samiska: Lulesa- miska B	13124	Distans- utbildning	-			
				K	5	4	
				M	2	1	
VT2015	Samiska: Lulesa- miska, Kvalifika- tionskurs steg 3-4	13123	Distans- utbildning	-			
				K	5	4	
			Distans- utbildning	M	3		
HT2014	Samiska: Lulesa- miska, Nybörjarkurs steg 1-2	13118	Distans- utbildning	-			
				K	22	14	
				M	10	7	
HT2016				-			
				K	20	12	10
				M	13	8	2
HT2014	Samiska: Nordsa- miska B	13102	Distans- utbildning	-			
				K	3	3	
				M			
HT2016	Samiska: Nordsa- miska, Nybörjarkurs steg 1-2	13103	Distans- utbildning	-			
				K	40	20	20
				M	22	12	2
HT2014	Samiska: Sydsa- miska B	13100	Distans- utbildning	-	4	3	
				K	3	1	
				M	2	1	
VT2015	Samiska: Sydsa- miska, Kvalifika- tionskurs (steg 3-4)	13113	Distans- utbildning	-	2	2	
				K	13	12	
				M	5	5	
HT2014	Samiska: Sydsa- miska, Nybörjarkurs (steg 1-2)	13112	Distans- utbildning	-	1	1	
				K	40	26	
				M	12	9	
HT2016		13109	Distans- utbildning	-	1		
				K	38	27	21
				M	16	10	5

Tabell 8. Utbildningar i samiska språk och kultur vid Uppsala universitet 2014-2016

Antagnings- omgång	Utbildningens namn	Utbildnings- kod	Utbildnings- form	Kön	Antal behöriga sökande	Antal antagna	Antal reserv- placerade
HT2014	Nordsamiska I	58122	Distans- utbildning	-	2	1	
				K	30	14	
				M	16	4	
HT2015		58122	Distans- utbildning	-			
				K	35	17	
				M	27	9	
HT2016		58122	Distans- utbildning	-			
				K	43	18	
				M	22	12	
HT2014	Nordsamiska II	58108	Distans- utbildning	-			
				K	5	2	
				M	2		
HT2015	Nordsamiska II	58108	Distans- utbildning	-			
				K	4	2	
				M	8	5	
HT2016	Nordsamiska II	58108	Distans- utbildning	-			
				K	9	4	
				M	4	3	
HT2014	Nordsamiska, bas- kurs A	58111	Distans- utbildning	-			
				K	26	15	
				M	18	10	
HT2015		58111	Distans- utbildning	-			
				K	27	15	
				M	26	16	
HT2016		58111	Distans- utbildning	-			
				K	34	13	
				M	19	8	
HT2014	Nordsamiska, fort- sättningskurs B	58109	Distans- utbildning	-			
				K	1	1	
				M	1		
HT2015		58109	Distans- utbildning	-			
				K	2	2	
				M			
HT2016		58109	Distans- utbildning	-			
				K	3	3	
				M	3	2	
VT2014	Samisk kultur och samiskt samhälle	08110	Distans- utbildning	-	3	1	1
				K	52	15	7
				M	28	10	3
VT2015		08112	Distans- utbildning	-			
				K	33	13	
				M	35	17	

Antagnings- omgång	Utbildningens namn	Utbild- nings- kod	Utbilnings- form	Kön	Antal behöriga sökande	Antal antagna	Antal reserv- placerade
VT2016		08112	Distans- utbildning	-			
				K	69	32	
				M	52	25	
HT2014	Samiska C2	58103	Distans- utbildning	-			
				K	3	3	
				M	4	1	
HT2015		58103	Distans- utbildning	-			
				K	1	1	
				M	2	2	
HT2016		58103	Distans- utbildning	-			
				K	1	1	
				M	1	1	
HT2016	Sydsamiska A1	58114	Distans- utbildning	-			
				K	26	14	
				M	14	7	

Tabell 9. Utbildningar i meänkieli vid Umeå universitet 2014-2016

Antagnings- omgång	Utbildningens namn	Utbild- nings- kod	Utbilnings- form	Kön	Antal behöriga sökande	Antal antagna	Antal reserv- placerade
HT2015	Meänkieli, Nybör- jarkurs I (steg 1)	14609	Distans- utbildning	-			
				K	126	55	40
				M	71	25	26
HT2016	Meänkieli, Nybör- jarkurs I (steg 1)	14603	Distans- utbildning	-	1	1	
				K	136	84	14
				M	69	35	14
HT2016	Meänkieli, Nybör- jarkurs II (steg 2)	14602	Distans- utbildning	-	1	1	
				K	52	38	
				M	15	11	

Tabell 10. Utbildningar i romani chib och romsk kultur vid Uppsala universitet 2014-2016

Antagnings- omgång	Utbildningens namn	Utbild- nings- kod	Utbilnings- form	Kön	Antal behöriga sökande	Antal antagna	Antal reserv- placerade
HT2014	Romsk kultur	53207	Campus- utbildning	-			
				K	15	4	
				M	16	8	

Bilaga C. Vad säger lagen?

Nationella minoriteters rättigheter i europeisk lagstiftning

De nationella minoritetsspråken omfattas av Sveriges ratifikation av den europeiska stadgan om landsdels- eller minoritetsspråk. I konventionerna konstateras bland annat att vissa minoriteters språk riskerar att gå förlorade och att skydd av nationella minoriteter är nödvändigt för stabilitet, demokratisk säkerhet och fred. Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter liksom stadgan om landsdels- eller minoritetsspråk ska utveckla skyddet för personer som tillhör nationella minoriteter och skydda nationella minoriteters och nationella minoritetsspråks fortlevnad.²⁵

Nationella minoriteters och minoritetsspråks skydd i svensk lag och förordning

Lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk samt språklagen

År 2000 blev minoritetspolitiken ett eget politikområde i Sverige.²⁶ Sedan den 1 januari 2010 gäller även en lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724).²⁷ Lagen – som ersatt de tidigare lagarna som gällde samiska, finska och meänkieli – omfattar alla fem nationella minoritetskulturerna och deras språk finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska.

Lagen (2009:724) ger också minoritetskulturerna ett så kallat grundskydd som bland annat innebär att förvaltningsmyndigheter ska informera de nationella minoriteterna om deras rättigheter. Förvaltningsmyndigheter ska ge de nationella minoriteterna möjlighet till inflytande i frågor som berör dem, till exempel genom samråd.

I språklagen (2009:600) anges att det allmänna har ett särskilt ansvar för att skydda och främja de nationella minoritetsspråken. Det allmänna ska även i övrigt främja de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur i Sverige. Barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket ska främjas särskilt.

25. www.manskligarattigheter.se/sv/de-manskliga-rattigheterna/vilka-rattigheter-finns-det/rattigheter-for-nationella-minoriteter (2015-10-28)

26. Nationella minoriteter- Regeringen, www.regeringen.se/regeringens-politik/demokrati-och-manskliga-rattigheter/nationella-minoriteter/ (2015-10-27)

27. SFS 2009:724. *Lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk*

Skollagen och skolförordningen ger barn rätt till modersmålsundervisning i det egna nationella minoritetsspråket

Enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk ska barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket främjas särskilt. I skollagen (2010:800) som gäller från 1 juli 2011 står det att modersmålsundervisning i ett nationellt minoritetsspråk ska erbjudas även om språket inte är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet. I tidigare lagtext krävdes det att elevens vårdnadshavare hade språket som modersmål.

I skolförordningen (SFS 2011:185) står det att undervisningen ska ske under förutsättning att det finns en "lämplig" lärare och att eleven har grundläggande kunskaper i språket. "Dessa krav är potentiellt lägre än för lärare som ska undervisa i de flesta andra skolämnen" skriver den tidigare myndigheten Högskoleverket (2011).²⁸ Om det saknas sökande som har relevant utbildning kan en person som saknar dels lärarexamen eller förskolläraryxamen, dels behörighetsbevis anställas utan tidsbegränsning som lärare i modersmål. Men personen ska ha tillräcklig kompetens i modersmålet och dessutom ska det finnas skäl att anta att den sökande är lämpad att bedriva undervisningen.

Sverige kritiserats återkommande för bristande efterlevnad

Under 2016 har Sveriges efterlevnad av minoritetspolitiken granskats utifrån Europarådets konventioner, och för åttonde gången i rad kritiserats utbildningsväsendets stöd för minoritetsspråken. Rådet har bland annat framfört att Sverige bör förbättra möjligheterna till modersmålsundervisning på minoritetsspråken. Rådet har också uppmanat Sverige att utöka den tvåspråkiga undervisningen i finska och samiska samt att starta upp tvåspråkig undervisning i meänkieli. Regeringen har medgett att Sverige i nuläget inte lever upp till sina åtaganden i minoritetsspråksstadgan och har lovat att tillsätta en utredning för att råda bot på bristerna.²⁹

28. Högskoleverket (2011). *Läraryrsörjningen för de nationella minoriteterna – hur kan den tryggas*. (2011: 14 R) (s.34)

29. <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=185&artikel=6534157>

Bilaga D. UHR:s antagningsstatistik

Processen att anta sökande till svenska universitet och högskolor är komplex. Populationerna är föränderliga, och mycket händer mellan anmälan och terminsstart och mellan andra urvalet och terminsstarten. De sökandes behörighet förändras. Man kan vara obehörig till sitt förstahandsval men behörig (och därmed antas till) sitt andrahandsval, och behörigheten kan – genom slutförande av behörighetsgivande utbildning – förändras över tid. Alla som söker blir inte antagna, och inte heller påbörjar alla som antas sina studier. Några som påbörjar studier har inte sökt inom ramen för antagningssystemet – det sker efteranmälningar och reservantagning till utbildningar, även långt efter terminsstart.

Statistiken över sökande och antagna i rapporten ger en förenklad bild av denna komplexa process och av inflödet i högskolan. Läsaren bör hålla i minnet att olika publikationer från olika myndigheter kan ge olika resultat beroende på frågeställningen, när statistiken hämtas och från vilken databas statistikuppgifterna hämtas.

Den antagningsstatistik (information om antal utbildningar, behöriga sökande, antagna och reservplacerade) som presenteras i denna rapport är baserat på data som finns i en statistikdatabas, till vilken, vid vissa specifika tidpunkter, information förs över från antagningssystemet.

I dagsläget existerar så gott som all tänkbar information kring anmälan till svenska universitet och högskolor i antagningssystemet. Nästan alla dessa uppgifter kopieras en gång per dygn till en speciell databas där data är sökbara via så kallade SQL-frågor i en miljö som inte stör själva arbetet med antagningarna.

Eftersom ovan nämnda databas uppdateras varje dag innebär detta att det aldrig är möjligt att ta fram sökande- och antagningsstatistik på ett repeterbart sätt. Då sökandeantal och övriga uppgifter i antagningssystemet hela tiden förändras under en antagningsomgång blir det praktiskt omöjligt att från dag till dag producera siffror som är jämförbara.

Genom att etablera en arbetsrutin för att göra uttag vid tre separata tillfällen under varje nationell antagningsomgång – med de uppgifter som anses mest relevanta för framtida uppföljning – har det gått att skapa en databas med statiska och repeterbara siffror. Denna databas utgör underlag för den sökande- och antagningsstatistik som produceras av Universitets- och högskolerådet.

Statistikdatabasen innehåller de uppgifter som anses mest relevanta för att fungera som underlag för den officiella sökande- och antagningsstatistik som produceras via Universitets- och högskolerådet. Databasen laddas regelbundet vid speciella tillfällen med data från antagningssystemet. Dessa tillfällen är sista ansökningsdag, första urvalet och andra urvalet. Detta sker

för alla nationella antagningsomgångar. Uttag till statistikdatabasen görs vid tre tillfällen för varje antagningsomgång, vilket blir 21 gånger per år.

Informationen som finns i statistikdatabasen är utformad utifrån lärosätenas och antagningssystemets behov och är inte i första hand till för att göra statistiska bearbetningar eller presentationer, vilket innebär vissa begränsningar och påverkar vilka redovisningar som är möjliga att göra.

I den här rapporten har UHR:s egen statistik kompletterats med statistik från lärosätena om antalet registrerade studenter och med information om uppdragsutbildningar.

Utbildning, utbyte och utveckling – för alla som vill vidare

Universitets- och högskolerådet, UHR, är en statlig myndighet med ett brett uppdrag inom utbildningsområdet. Vi finns i Stockholm och i Visby.

- Vi samordnar antagningen till högskolor och universitet.
- Vi erbjuder möjligheter till internationellt utbyte, kompetensutveckling och praktik utomlands för studenter och personal inom utbildningssektorn.
- Vi ger stöd och information till alla som vill läsa vidare på universitet eller högskola.
- Vi förvaltar och utvecklar IT-system på uppdrag av universitet och högskolor.
- Vi bedömer utländska utbildningar så att personer med en utländsk examen kan söka jobb eller söka en högre utbildning i Sverige.
- Vi arbetar för en breddad rekrytering till högskolan och för att motverka diskriminering inom högskolan.
- Vi ansvarar för högskoleprovet.

